

P/8101875

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO ZAŠTITE OKOLIŠA
I ZELENE TRANZICIJE

Uprava za procjenu utjecaja na okoliš i
održivo gospodarenje otpadom
Sektor za procjenu utjecaja na okoliš

KLASA: UP/I-351-02/23-45/16

URBROJ: 517-05-1-3-1-24-6

Zagreb, 23. listopada 2024.

Ministarstvo zaštite okoliša i zelene tranzicije (OIB:59951999361) na temelju odredbi članka 106. stavka 5. i članka 110. stavka 3. Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine”, br. 80/13, 153/15, 78/15, 12/18 i 118/18) povodom zahtjeva za izmjenu uvjeta okolišne dozvole za postojeće postrojenje TE Plomin 2, operatera HEP Proizvodnja d.o.o. iz Zagreba, (OIB: 09518585079) donosi

RJEŠENJE

Odbija se zahtjev za izmjenu uvjeta okolišne dozvole za postojeće postrojenje TE Plomin 2 u Plominu na lokaciji Plomin luka 51, operatera HEP Proizvodnja d.o.o. iz Zagreba, Ulica grada Vukovara 37.

O b r a z l o ž e n j e

Operater postrojenja, HEP Proizvodnja d.o.o. iz Zagreba podnio je Ministarstvu zaštite okoliša i zelene tranzicije zahtjev za izmjenu uvjeta okolišne dozvole određene Rješenjem o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša, KLASA: UP/I-351-0/12-02/66, URBROJ: 517-06-2-2-1-15-71 od 14. siječnja 2016. godine i Rješenjem o izmjeni i dopuni uvjeta okolišne dozvole, KLASA: UP/I-351-02/19-43/01, URBROJ: 517-05-1-3-1-21-30 od 15. studenoga 2021. godine. U prilogu zahtjeva dostavio je Elaborat zaštite okoliša (studeni, 2023.) koji je izradio ovlaštenik Ekonerg d.o.o. iz Zagreba.

Zahtjev za izmjenu uvjeta okolišne dozvole odnosi se na izmjenu uvjeta pod t. 2.2.2. Emisije u vode na ispustima V11 i V12 u dijelu granične vrijednosti emisija (GVE) za onečišćujuću tvar bor. Točkom 2.2.2. Rješenja o izmjeni i dopuni uvjeta okolišne dozvole od 15. studenog 2021. godine propisano je da se GVE za bor moraju zadovoljiti na pojedinim mjernim mjestima TE Plomin prije ispusta u prirodni prijemnik sukladno Pravilniku o graničnim vrijednostima emisija otpadnih voda („Narodne novine“, br. 26/20, u daljnjem tekstu - Pravilnik) s time da je

za primjenu GVE za bor određen rok od dvije godine od ishoda Rješenja o izmjeni i dopuni uvjeta okolišne dozvole od 15. studenog 2021. godine radi omogućavanja prilagodbe.

U svom zahtjevu operater traži da se GVE za onečišćujuću tvar bor, koje su propisane okolišnom dozvolom, više ne propisuju. Operater svoj zahtjev obrazlaže time što navodi da u odredbama Zaključaka o NRT za velike uređaje za loženje (*BATC LCP*) nije propisana najbolja raspoloživa tehnika za bor kao ni razine emisija za bor pridružene NRT-ima. Nadalje navodi i da je GVE za bor propisana samo prema odredbama Pravilnika, Priloga 1., tablice 1. Granične vrijednosti emisija onečišćujućih tvari u otpadnim vodama te traži da se pokazatelji emisije bora usklade prema odredbama tog Pravilnika, ali sada prema Prilogu 17. Granične vrijednosti emisija otpadnih voda iz objekata i postrojenja za proizvodnju toplinske i električne energije, tablica 2. Granične vrijednosti emisija onečišćujućih tvari za industrijske otpadne vode iz tehnološkog procesa u kojem se ne propisuju GVE za bor. Operater nadalje navodi da se trenutno na razini Europske Unije ne zahtijevaju tako strogi propisi za kvalitetom vode na izlazu iz sustava za pročišćavanje otpadnih voda u termoelektranama i da nema sličnih postrojenja u EU te da nema niti iskustva s radom ovakvih postrojenja. Napominje da se iz postrojenja ispuštaju male količine otpadnih voda tako da koncentracije iznad 100 mg/l u otpadnim vodama vjerojatno ne utječu nepovoljno na živi svijet Plominskog zaljeva te ne narušavaju stanje vodnog tijela JMP 076, UVALA PLOMIN. Prirodnu vrijednost bora u morskoj vodi operater potkrjepljuje *Smjernicama za kvalitetu vode za zaštitu života u vodi (CWQG, 2009.)* koje je izdalo Kanadsko vijeće ministara okoliša. Prema tim smjernicama se najveće koncentracije bora nalaze u sedimentima i sedimentnim stijenama bogatim glinom te visoka koncentracija bora u morskoj vodi (4,5 mg/l) osigurava da su morske gline bogate borom u odnosu na druge vrste stijena. Isto tako u poglavlju 1.4.2.1. Elaborata na str. 8. u *Tablici 1-3. Glavni ionski sastav morske vode* u članku „Water Desalination Processes and Associated Health and Environmental Issues“ navedeno je da tipična morska voda sadrži 26 mg/l borata (BO_3^{3-}), a istočni Mediteran 72 mg/l.

Slijedom navedenog, operater traži da se za onečišćujuću tvar bor više ne propisuje GVE od 1 mg/l na ispustima V11 – ispušt industrijske otpadne vode kotlova nakon obrade u (ARA) postrojenju i V12 – ispušt industrijske otpadne vode od odsumporavanja dimnih plinova (REA). Time operater navodi da ne bi bio u obvezi niti realizirati projekt uklanjanja bora iz otpadnih voda za koji je izrađena Studija za odabir tehnologije i opreme za izdvajanje bora iz otpadnih voda (H+E GmbH, EKONER d.o.o., listopad, 2023. godine. U Elaboratu dalje navodi da bi za realizaciju postrojenja za uklanjanje bora bilo potrebno dodatno izraditi pilot postrojenje te provesti ispitivanja i eventualne korekcije kako bi sustav izdvajao bor na graničnu vrijednost emisija od 1 mg/l za što bi bilo potrebno oko 4 godine. Procijenjeni trošak investicije iznosio bi oko 16,7 milijuna EUR, a trošak zbrinjavanja otpada (koncentrata od regeneracije ionskih izmjenjivača) 1440 EUR/god. Operater u nastavku navodi da bi realizacija istog trajala 4 godine, a postrojenje za uklanjanje bora bi moglo raditi još 5-6 godina od dana puštanja u rad budući da bi prema smjernicama energetske-klimatske politike Europske unije TE Plomin mogla raditi do 2033. godine.

U vezi zahtjeva operatera Ministarstvo je dopisom, KLASA: UP/I-351-02/23-45/16, URBROJ: 517-05-1-3-1-24-3- od 7. lipnja 2024. godine, u skladu s odredbama članka 110. stavka 3. Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“, br. 80/13, 153/13, 78/15, 12/18 i 118/18; u daljnjem tekstu - Zakon) i članka 22. stavka 2. Uredbe o okolišnoj dozvoli („Narodne novine“, br. 8/14 i 5/18; u daljnjem tekstu - Uredba) zatražilo mišljenje od Uprave vodnoga gospodarstva i zaštite mora ovog Ministarstva.

Uprava vodnoga gospodarstva i zaštite mora dostavila je mišljenje, KLASA: 325-01/24-01/173, URBROJ: 517-09-1-21-24-4 od 2. rujna 2024. godine u kojem navodi da je suglasna s mišljenjem Hrvatskih voda, KLASA: 325-04/12-04/0000030, URBROJ: 374-23-3-24-33 od 18. srpnja 2024. godine a koje sukladno članku 162. Zakona o vodama („Narodne novine”, br. 66/99, 84/21 i 47/23, u daljnjem tekstu – Zakon o vodama) daju mišljenje kao sastavni dio rješenja o okolišnoj dozvoli. U mišljenju Uprave vodnoga gospodarstva i zaštite mora, odnosno mišljenju Hrvatskih voda navedeno je da se prijedlog operatera HEP Proizvodnja d.o.o. iz Zagreba ne može prihvatiti da se za pokazatelj bor ne propisuje granična vrijednost emisija od 1 mg/l u industrijskim otpadnim vodama iz postrojenja TE Plomin 2 u Plominu. Razloge neprihvatanja prijedloga operatera nadležna uprava za zaštitu sastavnice okoliša – voda obrazložila je sljedećim:

U poglavlju 1.6.1. Elaborata, na str. 23. i 24. u *Tablici 1-5: Sastav industrijskih otpadnih voda kotlova (V11)* i *Tablici 1-6: Sastav industrijskih otpadnih voda od odsumporavanja dimnih plinova (V12)* u 2022. i 2023. godini uočeno je višestruko odstupanje parametra bora od propisane GVE 1 mg/l, posebno za vrijeme remonta postrojenja na ispustu V12. Izmjerene koncentracije bora kreću se u rasponu od 0,848 do 132 mg/l. Kao razlog odstupanja koncentracije bora od propisane GVE u poglavlju 1.4.1. Elaborata na str. 6. navodi se sadržaj bora u ugljenu koji varira ovisno o državi porijekla i samom rudniku kao i da se bor ne može dobro istaložiti vapnenim mlijekom kao $\text{Ca}_3(\text{BO}_3)_2$ - kalcijev borat koji se u vodi relativno dobro otapa (oko 1 g/l). U istom poglavlju Elaborata u *Tablici 1-2* navode se podaci o sadržaju bora u ugljenu koji se koristi kao gorivo u TE Plomin 2 u 2022. i 2023. godini, a koji se kreću u rasponu od 33 mg/kg do 202 mg/kg.

Točkom 2.2.2. Rješenja o izmjeni i dopuni uvjeta okolišne dozvole od 15. studenog 2021. godine propisano je da se GVE za bor moraju zadovoljiti na pojedinim mjernim mjestima TE Plomin prije ispusta u prirodni prijemnik sukladno Pravilniku s time da je za bor dan rok od dvije godine od ishoda tog Rješenja radi omogućavanja prilagodbe. GVE za bor od 1 mg/l propisana je sukladno članku 13. točki (6) Pravilnika, prema kojem su sve pravne i fizičke osobe, ovisno o djelatnosti na lokaciji i kakvoći vode korištene u tehnološkom procesu dužne prilikom ishoda vodopravne/okolišne dozvole ispitati sastav otpadnih voda na pokazatelje iz Tablice 1. Granične vrijednosti emisija onečišćujućih tvari, Priloga 1. Pravilnika u svrhu detaljnog utvrđivanja pokazatelja koji su prisutni u otpadnoj vodi (tzv. screening analiza). Isto tako članak 5., točka 6. Pravilnika propisuje da se vodopravnim aktima mogu, uz pokazatelje iz Priloga 2. do 23. Pravilnika, odrediti i drugi specifični pokazatelji i njihove granične vrijednosti iz Tablice 1. Priloga 1., ovisno o specifičnostima tehnološkog procesa proizvodnje. Industrijske otpadne vode sa ispusta V11 i V12 su u sustavu praćenja prema Barcelonskoj Konvenciji o zaštiti Sredozemnog mora od onečišćenja a jedan od pokazatelja koji se prati su emisije bora. Udovoljavanjem zahtjevu operateru ugrozili bi se ciljevi Barcelonske konvencije koji obuhvaćaju procjenu i kontrolu onečišćenja, osiguravanje održivog upravljanja prirodnim resursima mora i obale, integriranje zaštite okoliša u gospodarsko-ekonomski razvoj, zaštitu morskog okoliša i obalnog područja kroz sprječavanje, smanjivanje i uklanjanje onečišćenja koja dolaze s kopna ili mora. Nadalje, industrijske otpadne vode sa ispusta V11 i V12 ispuštaju se u kanal rashladne morske vode, pa u vodotok Boljunčica (vodno tijelo JKR00035-000000, TUNEL BOLJUNČICA) i potom u more Plominskog zaljeva (vodno tijelo JMO076, UVALA PLOMIN) kao konačni recipijent koji je prema Planu upravljanja vodnim područjima 2022-2027 („Narodne novine“, br. 84/23) u umjerenom stanju. Sukladno Zakonu o vodama jedan od ciljeva upravljanja vodama je postizanje i očuvanje dobrog stanja voda i zaštite vodnih i o vodi ovisnih ekosustava čije se ispunjenje temelji na načelu predostrožnosti i načelu kontrole ispuštanja otpadnih voda tj. otklanjanja štete na izvoru nastanka, kombiniranog pristupa i načela onečišćivača plaća. Slijedom svega navedenog, a posebno kako je dokazano prisustvo bora u otpadnoj vodi u vrlo visokim koncentracijama, u mišljenju Uprave navodi se da se prijedlog

operatera postrojenja TE Plomin 2 ne može prihvatiti da se za pokazatelj bor više ne propisuje granična vrijednost od 1 mg/l.

Uvidom u zahtjev operatera i mišljenje nadležnog tijela za sastavnicu zaštite voda Ministarstvo nalazi da se zahtjevu operatera ne može se udovoljiti.

Članak 8. Zakona propisuje da se zaštita okoliša temelji na uvažavanju općeprihvaćenih načela zaštite okoliša te je u ovom slučaju najvažnije „načelo predostrožnosti“ i načelo „onečišćivač plaća“. Članak 10. stavak 2. Zakona propisuje da GVE, standardi kakvoće okoliša, pravila postupanja i druge mjere zaštite okoliša moraju biti određene propisom, odnosno odgovarajućim aktom, a svako djelovanje na okoliš mora biti planirano i izvedeno na način da uzrokuje što manje opterećivanje okoliša vodeći pri tome računa o racionalnom korištenju prirodnih dobara i energije, čime se uvažava „načelo predostrožnosti“. Članak 16. stavak 3. Zakona propisuje da onečišćivač snosi i troškove praćenja stanja okoliša i primjene utvrđenih mjera te troškove poduzimanja mjera prevencije od onečišćenja okoliša, bez obzira na to da li su ti troškovi nastali kao rezultat propisane odgovornosti za onečišćavanje okoliša, odnosno ispuštanjem emisija u okoliš ili kao naknade utvrđene odgovarajućim financijskim instrumentima, odnosno kao obveza utvrđena propisom o smanjivanju onečišćenja okoliša čime se uvažava načelo „onečišćivač plaća“.

Člankom 95. stavkom 1. Zakona propisan je cilj i svrha izdavanja okolišne dozvole, a prema kojem se okolišna dozvola izdaje s ciljem cjelovite zaštite okoliša putem integriranog sprječavanja i kontrole onečišćenja osiguravajući visoku razinu zaštite okoliša i uvjete za sprječavanje značajnog onečišćenja okoliša zbog industrijskih aktivnosti.

Okolišnom dozvolom, sukladno članku 103. stavku 2. Zakona, propisuju se mjere i uvjeti za obavljanje djelatnosti u postrojenju uključujući i GVE.

Člankom 32. stavkom 6. Uredbe propisano je da se odredbe posebnog propisa primjenjuju za određivanje uvjeta dozvole kada se posebnim propisom određuje zahtijevana kakvoća okoliša ili postupanja koja su stroža od zahtjeva primjene NRT-a opisanih u Zaključcima o NRT-u.

Uvidom u spis predmeta Ministarstva provedenog postupka razmatranja uvjeta okolišne dozvole Ministarstvo nalazi da je u postupku na zahtjev nadležnog tijela, KLASA: 325-04/12-04/0000030URBROJ: 374-23-3-20-18 17. lipnja 2020. godine provedena tzv. screening analiza a kako je to naprijed navedeno u mišljenju nadležnog tijela. Temeljem rezultata te analize nadležno tijelo je sukladno posebnom propisu zatražilo da se za pokazatelj bor propiše GVE i program praćenja.

U Rješenju o izmjeni i dopuni uvjeta okolišne dozvole od 15. studenoga 2021. godine koje je doneseno u postupku razmatranja uvjeta okolišne dozvole Ministarstvo je propisalo GVE za onečišćujuću tvar bor za ispuste V11 i V12, kao i program praćenja bora na tim ispustima. Operater sukladno odredbama tog Rješenja ima obvezu primjene GVE za bor od 1 mg/l u roku od dvije godine od datuma donošenja Rješenja. Ti uvjeti Rješenja određeni su i tada na temelju posebnih propisa koji se primjenjuju u postupku ishoda okolišne dozvole na način propisan odredbama Zakona i odredbama Uredbe, članka 32. stavka 6. Uredbe, a sukladno mišljenju nadležnog tijela za zaštitu voda kako je to i navedeno u Rješenju od 15. studenog 2021. godine.

Uzimajući u obzir mišljenje nadležnog tijela za sastavnicu okoliša – vode koje je zaprimljeno u predmetnoj upravnoj stvari nalazi se da je dokazano prisustvo bora u otpadnim vodama u vrlo

visokoj koncentraciji, u rasponu od 0,848 do 132 mg/l, da je konačni recipijent u koji se ispuštaju industrijske otpadne vode u umjerenom stanju te da nisu postignuti ciljevi zaštite voda prema Zakonu o vodama.

Budući da je odredbama članka 32. stavka 6. Uredbe propisano da se odredbe posebnog propisa primjenjuju za određivanje uvjeta dozvole kada se posebnim propisom određuje zahtijevana kakvoća okoliša ili postupanja koja su stroža od zahtjeva primjene NRT-a opisanih u Zaključcima o NRT-u te uzimajući u obzir mišljenje nadležnog tijela za sastavnicu okoliša – vode, Ministarstvo nalazi da zahtjev operatera nije utemeljen na odredbama Zakona, Uredbe te posebnih propisa koji se primjenjuju u postupku okolišne dozvole. Dodatno, prihvaćanjem zahtjeva operatera ne bi bili ispunjeni niti cilj i svrha okolišne dozvole, a to je cjelovita zaštite okoliša putem integriranog sprječavanja i kontrole onečišćenja osiguravajući visoku razinu zaštite okoliša i uvjete za sprječavanje značajnog onečišćenja okoliša zbog djelatnosti operatera. Stoga Ministarstvo nalazi da se zahtjev operatera ne može prihvatiti da se za pokazatelj bor više na propisuje granična vrijednost bora.

Slijedom svega navedenog, na temelju odredbi članka 8., članka 10. stavka 2., članka 16. stavka 3., članka 95. stavka 1., članka 103. stavka 2., članka 110. stavka 3. i članka 106. stavka 5. Zakona o zaštiti okoliša i članka 32. stavka 6. Uredbe o okolišnoj dozvoli valjalo je odlučiti kako stoji u izreci rješenja.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Ovo rješenje je izvršno u upravnom postupku i protiv njega se ne može izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor. Upravni spor pokreće se tužbom Upravnom sudu u Zagrebu, Avenija Dubrovnik 6, u roku 30 dana od dana dostave ovog rješenja. Tužba se predaje navedenom upravnom sudu neposredno u pisanom obliku, usmeno na zapisnik ili se šalje poštom, odnosno dostavlja elektronički.

Dostaviti:

1. HEP Proizvodnja d.o.o., Ulica grada Vukovara 37, 10000 Zagreb
2. Državni inspektorat, Sektor za nadzor zaštite okoliša, zaštite prirode i vodopravni nadzor, Šubićeva 29, 10000 Zagreb
3. Pismohrana, ovdje

